

ŚWIADCZENIA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PO 01 STYCZNIA 2024 ROKU

Renta z tytułu niezdolności do pracy	Zasilek pielęgnacyjny	Dodatek pielęgnacyjny	500 plus dla osób niepełnosprawnych
Specjalny zasilek opiekuńczy	Świadczenie wspierające	Świadczenie pielęgnacyjne	Renta socjalna

Świadczenia dla osób niepełnosprawnych są bardzo zróżnicowane. Aby się o nie ubiegać, należy spełnić szereg warunków, a do tego przejść też przez kwestie formalne, których jest całkiem sporo. Warto się do tego wstępnie przygotować, aby nie tracić czasu na kilkukrotne chodzenie do urzędów.

Poniżej przedstawiamy, jakie świadczenia dla osób niepełnosprawnych oraz osób opiekujących się nimi przewidują obecnie przepisy.

RENTA Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY

O rentę z tytułu niezdolności do pracy mogą starać się osoby, które straciły możliwość wykonywania pracy zarobkowej z powodu stanu zdrowia. Należy zwrócić uwagę, że osoba częściowo niezdolna do pracy to taka, która utraciła możliwość wykonywania pracy zarobkowej zgodnej ze swoimi kwalifikacjami z powodu stanu zdrowia.

O taki rodzaj wsparcia mogą starać się osoby niezdolne do pracy, które dodatkowo spełniły następujące warunki:

- posiadają wymagane okresy składkowe i nieskładkowe – ustalone odpowiednio do wieku;
- status osoby niezdolnej do pracy uzyskały w okresie składkowym, nieskładkowym lub maksymalnie do 18 miesięcy po ustaniu tego okresu;
- nie są uprawnione do emerytury z FUS lub nie spełniają warunków do jej przyznania.

Aby otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy, konieczne jest złożenie do ZUS-u wniosku ERN. Można to zrobić w tradycyjnej wersji papierowej – złożyć w ZUS-ie osobiście bądź za pośrednictwem poczty – lub wysłać elektronicznie przez konto na ZUS PUE.

ZASIŁEK PIELEGNACYJNY

Zasiłek pielęgnacyjny jest wypłacany celem częściowego pokrycia wydatków związanych z koniecznością sprawowania opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Wsparcie to może zostać udzielone:

- dziecku z orzeczeniem o niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej, która ukończyła 16 lat i posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej, która ukończyła 16 lat i posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, pod warunkiem, że niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21. roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Osoba zainteresowana pomocą w tej formie musi złożyć w urzędzie gminy lub miasta wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego. Powinna do niego dołączyć:

- skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub inny dokument urzędowy potwierdzający wiek dziecka;
- kopię orzeczenia o niepełnosprawności (do wglądu należy przedłożyć oryginał).

Zasiłku pielęgnacyjnego nie otrzymują osoby:

- uprawnione do pobierania dodatku pielęgnacyjnego,
- przebywające w instytucjach zapewniających całodzienne utrzymanie,
- których członek rodziny pobiera taki rodzaj wsparcia za granicą.

DODATEK PIELEGNACYJNY

Świadczenia dla osób niepełnosprawnych obejmują także dodatek pielęgnacyjny. Nie należy mylić go z zasiłkiem pielęgnacyjnym – są to dwa różne świadczenia.

Dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie, która:

- ma orzeczoną całkowitą niezdolność do pracy oraz do samodzielnej egzystencji
- lub ukończyła 75. rok życia.

Do wniosku o dodatek pielęgnacyjny należy przekazać do ZUS-u:

- zaświadczenie o stanie zdrowia na druku OL-9 (nie wcześniej niż miesiąc przed złożeniem wniosku);
- dokumentację medyczną oraz inne dokumenty mające znaczenie dla wydania orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy oraz do samodzielnej egzystencji.

500 PLUS DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Świadczenie uzupełniające zwane potocznie „500 plus” to dodatkowa pomoc dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Wsparcie może uzyskać osoba niezdolna do samodzielnej egzystencji, a status ten został stwierdzony jednym z niżej wymienionych dokumentów:

- orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji;
- orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Aby otrzymać świadczenie uzupełniające, osoba niepełnosprawna nie może pobierać świadczeń finansowanych ze środków publicznych w łącznej wysokości przekraczającej 1.600,00 zł brutto. W kwocie tej należy uwzględnić sumę świadczeń wypłacanych przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych oraz pamiętać o dokonaniu ustawowych wyłączeń.

Aby otrzymać to świadczenie, w ZUS-ie oprócz wniosku należy przedłożyć:

- orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji albo orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji albo wydane (przed 1 września 1997r.) przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidów. Jeśli takie orzeczenie znajduje się w dokumentacji emerytalno-rentowej klienta w ZUS-ie – nie trzeba go dołączać;
- jedno z wcześniej wymienionych orzeczeń dotyczących niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji; (jeśli orzeczenie wymienione w pkt 2. nie zostało wydane lub upłynął termin jego ważności, to należy dołączyć również zaświadczenie o stanie zdrowia oraz dokumentację medyczną i inne dokumenty mające znaczenie dla wydania orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji, np. kartę badania profilaktycznego, dokumentację rehabilitacji leczniczej lub zawodowej).

RENTA SOCJALNA

Kolejną formą wsparcia dla osób niepełnosprawnych jest renta socjalna. Taką pomoc mogą otrzymać osoby całkowicie niezdolne do pracy, o ile:

- ukończyły 18. rok życia;
- stały się niezdolne do pracy: przed ukończeniem 18. roku życia; w szkole lub uczelni wyższej – zanim ukończyły 25 lat; w czasie nauki w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Aby otrzymać taki rodzaj świadczenia dla osób niepełnosprawnych, konieczne jest złożenie w ZUS-ie wniosku o rentę socjalną wraz z:

- zaświadczeniem ze szkoły/uczelni potwierdzającym okres nauki;
- zaświadczeniem o stanie zdrowia OL-9, które wystawi lekarz opiekujący się osobą niepełnosprawną (lekarz powinien wystawić ten dokument nie wcześniej niż miesiąc przed datą złożenia wniosku o rentę);
- dokumentacją medyczną potwierdzającą stan zdrowia;

- dokumentacją od pracodawcy – zaświadczenie o okresie umowy oraz kwocie przychodu wraz z wywiadem zawodowym (druk OL-10);
- oświadczeniem dotyczącym własności lub współwłasności nieruchomości rolnej przekraczającej 5 ha.

ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE

Od 1 stycznia 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne będzie przysługiwać rodzicom lub innym osobom opiekującym się niepełnosprawnymi dziećmi w wieku do ukończenia 18 r. życia, bez jakichkolwiek ograniczeń w zakresie podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Warto również zaznaczyć, że warunkiem skorzystania ze świadczenia pielęgnacyjnego jest powstanie niepełnosprawności, która spowodowała konieczność sprawowania ciągłej opieki:

- przed uzyskaniem pełnoletności;
- przed ukończeniem 25. roku życia, ale podczas nauki w szkole lub szkole wyższej (konieczne jest potwierdzenie nauki odpowiednim oświadczeniem wnioskodawcy).

Od 1 stycznia 2024 roku świadczenie pielęgnacyjne będzie przysługiwało szerszej grupie osób:

- matce lub ojcu,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140) ciąży obowiązek alimentacyjny,
- a także małżonkom, opiekunowi faktycznemu dziecka,
- rodzinie zastępczej,
- osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka,
- dyrektorowi placówki opiekuńczo– wychowawczej,
- dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej
- albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Opiekun powinien złożyć w urzędzie gminy lub miasta wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i dołączyć do niego:

- skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub inny dokument urzędowy potwierdzający wiek dziecka;
- kopię orzeczenia o niepełnosprawności (do wglądu należy przedłożyć oryginał).

SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY

W związku z wprowadzeniem nowego świadczenia dla osób niepełnosprawnych tj. świadczenia wspierającego, od 1 stycznia 2024 r.

ZOSTANIE ZLIKWIDOWANE DOTYCHCZASOWE ŚWIADCZENIE, CZYLI: „SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY”.

Świadczenie to przysługiwało osobom, na których ciążył obowiązek alimentacyjny, czyli pokrewieństwo 1. i 2. stopnia (dzieci – rodzice, wnuki – dziadkowie, rodzeństwo) oraz współmałżonkowi, jeżeli:

- nie podejmują pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej
- celem sprawowania opieki nad osobą posiadającą orzeczoną znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczoną niepełnosprawność, a dodatkowo dotyczą ich wskazania: o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego wymagań było o wiele więcej niż przy pozostałych świadczeniach. Tu, inaczej niż przy innych formach wsparcia, obowiązywało również kryterium dochodowe.

ŚWIADCZENIE WSPIERAJĄCE

Świadczenie wspierające to comiesięczne wsparcie finansowe dla osób z niepełnosprawnościami w wieku od 18 lat, które mieszkają w Polsce i mają orzeczenie o potrzebie wsparcia w zakresie od 70 do 100 punktów. Orzeczenie to wydawane jest przez **Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności**.

Osoby z niepełnosprawnościami, które chcą otrzymać świadczenie wspierające, muszą udowodnić, że mają trudności z samodzielnym funkcjonowaniem. W tym celu muszą uzyskać decyzję o ustaleniu poziomu potrzeby wsparcia od Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Decyzję tę wydaje się na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, orzeczenia o niezdolności do pracy lub orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo orzeczenia o inwalidztwie. Decyzja o ustaleniu poziomu potrzeby wsparcia jest ważna przez okres, na jaki osoba ma orzeczenie o niepełnosprawności, nie dłużej jednak niż przez 7 lat.

Po uzyskaniu decyzji o ustaleniu poziomu potrzeby wsparcia, osoba z niepełnosprawnością może złożyć wniosek o przyznanie świadczenia wspierającego do ZUS.

info. wytworzył : PCPR Wągrowiec
Stan prawny 01 stycznia 2024r.

Zobacz więcej: <https://poradnikpracownika.pl/-swiadczenia-dla-osob-niepelnosprawnych>